

Основна школа „Соња Маринковић“
Земун, Аласка 17
тел/факс 2612 753
дел. бр. 7/5
датум: 24.10.2018.

На основу члана 8, став 1 тачка 1 и чл. 22 Пословника о раду Школског одбора дел. бр. 7/19 од 27.02.2018, а у вези са чланом 83, чланом 99 став 1 тачка 1 и став 3, члана 119 став 1 тачка 1 и члана 110-113 Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС бр. 88/17, 27/18 - даље: Закон), као и члана 18. и члана 31 став 8. тачка 9, члан 32 став 1 и члан 209 став 1 тачка 1 Статута Основне школе "Соња Маринковић" у Земуну дел. бр. 7/18 од 25.01.2018, Школски одбор је на трећој редовној седници одржаној дана 24.10.2018. године, донео

ПРАВИЛНИК

О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "СОЊА МАРИНКОВИЋ" У ЗЕМУНУ

Опште одредбе

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика за повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика, као и документација и евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама.

Члан 2

У школи се интервенише на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика, родитеља и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, запосленог или родитеља

Члан 3

Уписом у школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту Закон), посебним Законима, Статутом школе и овим правилником

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 4.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом и другим законима.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева, и то:

а) једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованог на социјалној правди и принципу једнаких шанси, без дискриминације;

б) усмереност образовања и васпитања на ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања, којима се излази у сусрет различитим потребама ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;

в) поштовање људских права и права сваког ученика и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи, у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права ученика;

г) висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког ученика;

д) целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;

ђ) образовање и васпитање засновано на компетенцијама, у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;

е) професионалне етике и компетентности која подразумева високу стручност наставника, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;

ж) демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварање и спровођење образовних политика, поштујући потребе и права, уз обавезе и одговорности;

з) аутономија Школе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања, поштујући специфичности Школе и локалне средине.

2) уважавање личности;

3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;

4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;

5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;

6) информације о правима и обавезама;

7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом;

8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;

9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу, уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;

11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;

12) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом.

2. Заштита права ученика

Члан 5

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе **писмену пријаву директору Школе** у случају повреде права или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са овим статутом и посебним актом Школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим, одлучи и предузме одговарајуће мере у року од осам дана од дана пријема пријаве.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

3. Обавезе ученика

Члан 6

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) савесно ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 7) чува имовину школе, чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 8) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.
- 9) стара се о личној уредности и пристојном изгледу;
- 10) доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;
- 11) се понаша пристојно према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње;
- 12) уредно и благовремено обавештава родитеље о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника;
- 13) извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе.

Сви ученици имају обавезу да **поштују правила понашања** која школа прописује и све акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељенске заједнице, као чланови ученичког парламента и школског одбора, посебно доприносе и учествују у превентивним активностима, својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Члан 7

Школа је обавезна да писмено извештава родитеље односно друге законске заступнике о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

По истеку рока из претходног става овог члана, сматраће се да је изостајање ученика било неоправдано и то ће се евидентирати.

Изостанци који су евидентирани као неоправдани могу се накнадно оправдати ако ученик, родитељ или његов законски заступник учини вероватним да је рок за правдање изостанака пропуштен из оправданог разлога.

Одредбе овог члана сходно се примењују и ако се ради о изостајању ученика с других обавезних облика образовно-васпитног рада, као и ако се ради о закашњавању ученика на наставу и друге облике образовно-васпитног рада.

Последице неоправданог закашњавања на час или одласка са часа без одобрења у трајању најмање половине трајања часа истоветне су последицама неприсуствовања целом часу.

4. Одговорност ученика

Члан 8.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, **појачати васпитни рад** активностима

у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно - сарадњом са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Ученик може да одговара за:

- 1. лакшу повреду** обавезе утврђену општим актом школе;
- 2. за тежу повреду** обавезе која је у време извршења била прописана Законом;
- 3. за повреду забране** утврђену Законом, и то:
  - 1) **Забрана изражавања** верске, расне или националне дискриминације и нетрпељивости према ученицима и запосленим у школи;
  - 2) **Забрана насиља, злостављања и занемаривања;**
  - 3) **Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство;**

Ученици су обавезни су да: уважавају и поштују личност и национални, полни, верски, родни, сексуални и све друге аспекте идентитета учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица; поштују правила установе која се односе на забрану дискриминације и дискриминаторног понашања и принципа једнаких могућности; активно учествују у активностима које се остварују у установи - одељенској заједници, ученичком парламенту и органима и телима, а које су усмерене на превенцију дискриминације и дискриминаторног понашања; својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.

5 Одговорност родитеља

Члан 9.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је:

- 1) за редовно похађање наставе;
- 2) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави, о томе обавести Школу;
- 3) да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 4) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 5) за повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ, учињену од стране ученика;
- 6) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. ЗОСОВ и члана 10. овог Правилника;
- 7) да поштује правила Школе.
- 8) да, у складу са планом обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, активно учествује у остваривању тог плана;
- 9) одговоран ако ученик одбије да остварује активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Родитељ је дужан да у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, друге деце, ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица. Родитељ детета и ученика не сме својим понашањем у установи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности.

5. Васпитни рад са ученицима

Члан 17

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, посебних тимова, а

када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

6. Лакше повреде обавезе ученика

Члан 18

Лакше повреде обавезе ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других блика образовно васпитног рада, у току школске године до 25 часова;
2. неоправдано закашњавање на часове редовне наставе више од 25 пута у току школске године и напуштање часова пре звона;
3. неблаговремено правдање изостајања из школе;
4. не придржавање правила понашања у школи, тј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе;
5. непристојно и недолично понашање према другим ученицима, наставницима и другим запосленима у школи,
6. изазивање нереди и недисциплиновано понашање у просторијама школе школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе, на испиту, на екскурзији и настави у природи и ваннаставним активностима у школи и ван ње;
7. немаран однос према раду, наставним средствима и имовини школе недисциплиновано понашање и ометање рада на часовима;
8. непримерено одевање у школи;
9. злоупотреба лекарског оправдања
10. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се ремети дисциплина на часу, угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
11. не поштовање одлука надлежних органа школе,
12. не обавештавање родитеља о резултатима свог учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, стручних сарадника и других наставника
13. мање оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених школе намерно прљање школских просторија и дворишта
14. оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених школе;
15. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница и зелених површина, писање по зидовима и сл.)
16. улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења
17. у својству дежурног ученика, самовољно напусти дежурство
18. ако у својству редара не припреми потребна наставна средства, не пријави одсутне ученике, не пријави оштећења школске имовине у учионици, не чува уџбенике, прибор и личне ствари других ученика;
19. пушење у просторијама школе и у школском дворишту;
20. непоштовање прописаних Правила понашања у школи;
21. понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
22. насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан
23. повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Ученик може да одговара за **лакшу** повреду обавезе само ако је у време извршења та повреда била утврђена Правилима о понашању, Правилником о начину, мерама и поступку заштите и безбедности ученика и Правилником о васпитно- дисциплинској и материјалној одговорности ученика и њихових родитеља тј. старатеља.

7. Васпитне мере за лакшу повреду

Члан 19

За **лакшу** повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера

- **опомена, укор одељењског старешине и укор одељењског већа** у складу са овим Статутом.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. овог члана **без вођења васпитно-дисциплинског поступка.** у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Васпитне мере из става 1. овог члана не могу да се изрекну ученику. ако школа није претходно предузела неопходне активности и мере на поправљању понашања ученика

Активности и мере које школа предузима деле се на превентивне и интервентне и прописане су Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности и Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у васпитно – образовним установама.

Посебним протоколом се разрађује интерни поступак у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања. То је оквир за превентивне мере и активности.

Посебан протокол је обавезујући за све васпитно – образовне установе и на основу њега школа у годишњем програму рада дефинише Програм заштите ученика од насиља и формира Тим за заштиту од насиља.

а) Опомена

Члан 20

Васпитна мера **опомена** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

- 1) неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада од **6-10 часова у току школске године**, од чега **ниједан час** након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 2) неоправдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 3) самовољно напуштање или ометање наставе и других облика образовно- васпитног рада.
- 4) непоступање по прописаним правилима понашања у Школи;

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

б) Укор одељењског старешине

Члан 21.

Васпитна мера **укор одељењског старешине** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада од **11-19 часова у току школске године**, од чега **мање од 3 часа** након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
2. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе;
3. недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно- васпитног рада у оквиру културних или других активности Школе;
4. злоупотреба лекарског оправдања;
5. изазивање нередица мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.);
6. неблагоприятно правдање одсуствовања с наставе;
7. за поновљену лакшу повреду обавезе ученика или за учињене две лакше повреде.

Васпитну мера **укор одељењског старешине** изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

ц) Укор Одељенског већа

Члан 22.

Васпитна мера **укор Одељењског већа** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада од **20-25 часова** у току школске године, од чега **мање од 15 часова** након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
2. самовољно напуштање дежурства у својству дежурног ученика;
3. ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
4. оштећење или уништење имовине Школе, друге установе, организације, привредног друштва, ученика или запослених у Школи.

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Члан 23.

Због изречене мере за лакшу повреду, владање ученика се оцењује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Изречена мера уписује се у дневник образовно васпитног рада.

Одељењски старешина је дужан да без одлагања, а пре изрицања мере, писменим путем обавести родитеља, односно другог законског заступника о неоправданом изостајању ученика са наставе и других облика образовно васпитног рада.

О изреченој васпитној мери, родитељ, односно старатељ ученика, обавештава се у писаној форми Са учеником који учини лакшу повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине и **Тима за заштиту од насиља злостављања и занемаривања и за спречавање дискриминације уз сарадњу са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.**

8. Теже повреде обавеза

Члан 24.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) свесно непридржавање правила и мера за безбедност ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 8) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 25

За тежу повреду ученикових обавеза и за повреду забране из чл. 110 – 112 ЗОСОВ води се дисциплински поступак по правилима управног поступка.

Ученик не може да одговара за дело које у време извршења није било предвиђено Законом као тежа повреда ученикових обавеза или као повреда забране понашања и за које није била прописана одговарајућа мера.

9. Васпитно – дисциплинске мере за тежу повреду ученикових обавеза

Члан 26

Васпитно-дисциплинске мере за тежу повреду обавезе из члана 83.

ЗОСОВи члана 109. овог Правилника и за учињену повреду забране из члана 110-112. ЗОСОВ.

Васпитно-дисциплинске мере за **тежу** повреду су:

- 1. укор директора;**
- 2. укор Наставничког већа.**

а) Укор директора

Члан 27.

Васпитно-дисциплинска мера **укор директора** Школе изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација односно орган;
- 2) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) За неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно образовног рада **више од 25 часова** у току школске године од чега **више од 15 часова** након писменог обавештавања родитеља односно другог законског заступника од стране Школе **уколико није било могуће остварити поступност** у изрицању васпитних мера, тако што је ученику претходно изречена само васпитна мера опомена или укор одељенског старешине, а **није претходно изречена мера укор одељенског већа.**

О изреченој васпитној мери укор директора, директор је дужан да информише одељенско и Наставничко веће.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора Школе изриче се **писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.**

Васпитно-дисциплинска мера укор директора Школе уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

б) Укор Наставничког већа

Члан 28.

Васпитно-дисциплинска мера **укор Наставничког већа** изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

- 2) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 3) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује, и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 4) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 5) за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада **више од 25 часова** у току школске године, од чега **више од 15 часова** након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе, уколико **је било могуће остварити поступност** у изрицању васпитних мера, тако што је ученику **претходно изречена васпитна мера укор одељенског већа због неоправданих изостанака**;
- 6) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика;
- 7) повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се **писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.**

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа уписује се у **ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.**

Укор наставничког већа изриче **Наставничко веће већином гласова од укупнох броја чланова**

10. Повреде дела забране понашања

а) Забрана дискриминације

Члан 29.

Сваки ученик има право на основно образовање под једнаким условима у складу са Законом. У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у школи.

Поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности, ученика, родитеља односно другог законског заступника, прописује министар .

б) Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 30.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, електронско насиље као и злоупотреба, експлоатација, злостављање и занемаривање ученика..

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Физичко насиље и злостављање је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог. Није дозвољено физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Злоупотреба ученика је све оно што појединац односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Сексуално насиље и злостављање је понашање којим се ученик сексуално узнемирава наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Електронско насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

ц) Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 31

Забрањено је свако понашање ученика према запосленом и према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Члан 32

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања ученика, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраста ученика ;
- 2) интензитета, трајања и учесталости дискриминаторног понашања;
- 3) облика и начина дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање;
- 4) последица дискриминаторног понашања.

1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лицу према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

- (1) када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (ученик-ученик), квалификује се као **први ниво**
- (2) када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем , квалификује се као **други ниво**;
- (3) када се група учесника у образовању дискриминаторно понаша према другом лицу или другој групи, квалификује се као **трећи ниво**.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на истог ученика због личних својстава (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање ученика или групе ученика, које је засновано на повређивању личних својстава ученика или групе ученика, а **продужена** - која се чине у дужем временском периоду према истом ученику или групи ученика.

3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према ученику или групи ученика на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као **дискриминација другог нивоа**.

Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања ученика или групе ученика, дискриминаторно понашање квалификује се као **дискриминација трећег нивоа**.

Последице дискриминаторног понашања

Члан 33

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља ученика, тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

Покренут прекршајни или судски поступак, не утиче на предузимање интервентних мера и активности.

Члан 34

Информације о насиљу, злостављању и занемаривању од ученика прикупља, по правилу, психолог, педагог, односно друго задужено лице у установи - одељенски старешина или члан тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

Изјаву о насиљу, злостављању и занемаривању ученик даје директору у присуству психолога или педагога и родитеља, осим ако је родитељ спречен да присуствује.

Изузетно, ако постоји сумња или сазнање на насиље, злостављање и занемаривање и ученика у породици, директор обавештава центар за социјални рад и полицију, који обавештавају родитеља, у складу са законом.

Уколико се ради о догађају који захтева предузимање неодложних интервентних мера и активности, директор обавештава родитеља и у процес заштите укључује центар за социјални рад.

Ако постоји сумња да насилни догађај може да има елементе кривичног дела или прекршаја, директор обавештава родитеља и полицију.

Када је ученик починилац насиља према запосленом, директор је дужан да обавести родитеља, а у зависности од случаја и полицију, односно Центар за социјални рад; да покрене васпитно-дисциплински поступак и да изрекне васпитно-дисциплинску меру, у складу са Законом.

Насилно понашање нију у сваком случају дискриминаторно, али свако дискриминаторно понашање јесте насиље.

11. Васпитно – дисциплинске мере за повреду забране

Члан 35

За повреду забране понашања из члана 110-112. ЗОСОВ изричу се васпитно-дисциплинске мере :

1. укор директора;
2. укор Наставничког већа;
3. премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе.

Ове мере могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно **предузела неопходне активности из члана 83. став 1. ЗОСОВ.**

Када предузете неопходне активности доведу до **позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. ЗОСОВ озбиљно угрожен интегритет другог лица.**

Мере се изричу ученику **након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.**

Члан 36

О Укору директора и Укору Наставничког већа је већ било речи код мера за тежу повреду обавезе ученика.

Васпитно-дисциплинска мера **премештај ученика у другу школу изриче се за повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ, ако је том повредом озбиљно угрожен интегритет другог лица.**

Премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу врши се на основу одлуке **Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.**

Одлуком о премештају ученика у другу школу, Наставничко веће Школе ће **одредити појачан васпитни рад према ученику** активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарадњом са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Решење о премештају ученика доноси директор Школе када предузете неопходне активности не доведу до позитивне промене понашања ученика.

Ако је против ученика који се премешта покренут васпитно дисциплински поступак, то се нотира у напомени у решењу о премештају.

Члан 37.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и **обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.**

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из члана 1. овог правилника се не односи на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења школе – учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту и др.).

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 38

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школама који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Члан 39

Директор школе, у ситуацији када је учињена **тежа повреда** обавезе ученика или повреда забране, покреће васпитно-дисциплински поступак, доноси план појачаног васпитног рада и упоредо са тим обавља консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником и бира активност од предвиђених активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Када се изриче васпитна мера за учињену **лакшу повреду** обавезе ученика, одељенски

старешина, уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником, бира од предвиђених активности друштвено корисног, односно хуманитарног рада активност за меру која се изриче. Родитељ, односно други законски заступник обавезан је да, у складу са планом обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, активно учествује у остваривању тог плана.

Члан 40

Родитељ, односно други законски заступник је одговоран ако ученик одбије да остварује активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Члан 41

За друштвено-користан, односно хуманитарни рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања и лице које је задужено да прати и извештава о остваривању и ефектима активности.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (у даљем тексту: активности) се могу организовати и остваривати у групи, одељењу, разреду, односно класи у оквиру школе, као и у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

Члан 42

Ангажовање ученика у друштвено-корисном, односно хуманитарном раду узима се у обзир код **утврђивања закључне оцене из владања на крају првог и другог полугодишта.**

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Члан 43

Активности за **лакшу и за тежу повреду** ученикових обавеза као и активности за **повреду забране понашања** прописане су Правилником о друштвено корисном и хуманитарном раду (Сл. Гласник РС 68/18).

Активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе могу се проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.

Одређивање и праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Члан 44

Активности одређене уз васпитне мере **опомену и укор одељењског старешине**, одређује и прати њихово остваривање **одељењски старешина самостално**, а ако је потребно – **уз подршку члана одељенског већа или стручног сарадника.**

Активности одређене уз васпитну меру **укор одељењског већа** одређује **одељењско веће**, а прати **одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника**, односно **стручним сарадником, које одреди одељењско веће.**

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру **укор директора** изриче **директор**, а прати **одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника**, односно **стручним сарадником, које одреди директор решењем.**

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру **укор наставничког већа**, изриче **наставничко веће**, а прати **одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника**, односно **стручним сарадником, које одреди директор решењем.**

Евидентирање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 45

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима школе зависно од тога која је васпитна или васпитно дисциплинска мера изречена, и то за активности одређене уз:

- васпитне мере опомена и укор одељењског старешине – извештава се одељенско веће;
- васпитну меру укор одељењског већа – извештава се одељенско веће;
- васпитно-дисциплинску меру укор директора – извештава се директор школе;
- васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа – извештава се наставничко веће.

Школа је у обавези да својим општим актом пропише начин евидентирања и праћења друштвено корисног, односно хуманитарног рада и извештавања о његовим ефектима

Члан 46

Школа има тим за заштиту од насиља злостављања и занемаривања и за спречавање дискриминације чији састав и надлежност је прописан статутом Школе у складу са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности (Сл. Гласник РС 65/18).

ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 47.

За **теже** повреде обавеза ученика из члана 83. Закона, члана 9. овог правилника и за **повреде забране** из чл. 110-112. ЗОСОВ Школа **води васпитно-дисциплински поступак**, о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Директор у року од 30 дана од дана учињене повреде из става 1. овог члана, **закључком покреће** васпитно-дисциплински поступак, **води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.**

У васпитно-дисциплинском поступку **ученик**, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, **мора бити саслушан и дати писану изјаву.**

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика који је уредно обавештен, **не одазове да присуствује** васпитно-дисциплинском поступку, **директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.**

Васпитно-дисциплински поступак за учињену **тежу повреду** обавезе ученика **покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.**

Васпитно-дисциплински поступак за **учињену повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ** а **покреће се одмах, а најкасније наредног дана од дана сазнања** за повреду забране понашања, обавештавањем родитеља односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплински поступак **окончава се након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.**

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се **у току трајања** васпитно-дисциплинског поступка ученик **испише** из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 48.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), **опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно Закона којим је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.**

Закључак се доставља родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Доказна средства

Члан 49.

Закључак обавезно мора да садржи доказна средства, и то:

- доказ да је ученик (против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак) учинио повреду обавезе ученика;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у просторијама Школе или на другом месту где су се одвијале наставне и ваннаставне активности Школе;
- доказ да је ученик повреду обавезе ученика учинио према другом ученику или групи ученика, наставнику, запосленим Школе, родитељима или трећим лицима која су се затекла у просторијама Школе или другим просторијама у којима су боравили ученици Школе;
- доказ о присутним сведоцима;
- доказ да је учињена повреда предвиђена одредбама Закона, посебног закона и овог правилника;
- и други докази који су познати у моменту извршења повреде обавезе ученика.

Достављање позива

Члан 50.

Родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика против кога се покреће поступак се препорученом поштом доставља позив за рочиште.

Уз позив родитељу, односно другом законском заступнику, обавезно се **доставља и закључак** за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити **благовремено уручен бар три дана пре заказаног рочишта.**

На расправу се позивају, када је то потребно, сведоци и вештаци.

Ток поступка

Члан 51.

Васпитно –дисциплински поступак води директор Школе и одговоран је за то.

Поступак се води по прописима општег управног поступка.

Члан 52.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: лице које је директор Школе решењем одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника; сведоци и сви остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, **мора бити саслушан и дати писану изјаву.**

Расправа **почиње читањем закључка за покретање** васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се **ученик** против кога се води поступак да се **изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану**.

После изјаве ученика приступа се **саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница**.

Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 53.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се **записник**.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђене доказе за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности, и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се **пре закључења мора прочитати лицима** која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају **права на примедбе на записник**.

У већ потписаном записнику не сме се ништа додавати ни мењати.

У заглављу записника мора се назначити да расправу води директор Школе, име и презиме директора Школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно другог законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било **приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.**

Искази ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

Доношење одлуке

Члан 54.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може донети следећу

- 1. обуставити поступак (решењем директора)** када је Школа претходно **појачала васпитни рад са учеником**, у складу са чланом 83. ст. 1 ЗОСОВ, а предузете претходне активности доведу до **позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;**
- 2. изрећи меру** из члана 19. став 2 и став 3 овог Правилника.

Члан 55.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену **тежу повреду обавезе** и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;

– да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно- дисциплинске мере и друге околности које би могле бити од утицаја на изрицање врсте васпитно- дисциплинске мере.

Члан 56.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због **повреде обавезе** ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 57.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, лично или препорученом пошљицом са повратницом.

Члан 58.

За повреду обавезе ученику се може изрећи **само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера**, тј. уколико ученик **једном радњом** (чињењем или нечињењем) учини **више повреда обавеза**, ученику се изриче **јединствена мера**.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера **примењује се само на ученике појединце**.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се **у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена**.

Застаревање покретања дисциплинског поступка

Члан 59.

Дисциплински поступак против ученика је **хитан**.

Дисциплински поступак против ученика **не може се покренути ни водити по истеку 60 дана од дана учињене повреде обавезе**.

Смањење оцене из владања

Члан 60.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а **поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта** када ученик:

1) показује позитивне промене у свом понашању;

2) прихвата одговорност за своје поступке након указивања на **непримерено понашање** или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно- дисциплинске мере; За изречену васпитну меру **укор одељенског старешине**, оцена из владања се **може смањити на врло добро (4) – за изостанке од 11-19**.

За изречену васпитну меру **укор одељенског већа**, оцена из владања се **може смањити на добро (3) – за изостанке од 20-25**

За изречену васпитно-дисциплинску меру **укор директора**, оцена из владања се **смањује на задовољавајуће (2) – за више од 25 изостанака**

За изречену васпитно-дисциплинску меру **укор Наставничког већа** због **теже повреде** и изречену васпитно-дисциплинску меру **премештај ученика од 5. – 8. разреда** у другу основну школу, оцена из владања **се смањује на незадовољавајуће (1)**.

Члан 61.

Оцену из владања **утврђује Одељењско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта**.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Члан 62.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних Законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њиховог ефекта.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 63.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Члан 64.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, на основу пријаве штете или на основу личног сазнања.

Поступак води трочлана комисија коју решењем формира директор. Одељењски старешина је обавезни члан комисије.

Члан 65.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Одговоран је и ученик – помагач и подстрекач.

Члан 66.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника, материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

Члан 67.

Висина штете одређује се на основу анализе тржишта или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари.

Ако је немогуће одредити цену као у ставу 1, ангажује се вештак.

Износ накнаде уплаћује се на текући рачун Школе.

Ако родитељ или други законски заступник одбије да надокнади штету, иста се може тражити путем тужбе надлежном суду.

Члан 68.

На решење директора Школе о материјалној одговорности ученика, родитељ односно други законски заступник малолетног ученика може изјавити жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК ПРОТИВ РОДИТЕЉА

Члан 69.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника малолетног ученика када предузете мере и активности нису дале позитиван резултат

Прописана је новчана казна у износу од 30.000 – 100.000 РСД, за родитеља односно законског заступника чије дете учини повреду забране из чл. 111 и 112. ЗОСОВ.

ПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 70.

На изречене васпитно – дисциплинске мере, родитељ, односно законски заступник малолетног ученика има право **жалбе Школском одбору у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.**

Школски одбор **решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе** од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Пријава Министарству ради заштите права детета и ученика

Члан 71

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе **пријаву Министарству** уколико сматра да су му повређена права утврђена овим или другим законом, **у року од 8 дана од дана сазнања за повреду својих права** у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110-113. ЗОСОВ;
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. ЗОСОВ.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, **Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити Школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.**

Ако **Школа не поступи по упозорењу** из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са Законом.

ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 72

Одељењски старешина, бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности; подноси извештај тиму за заштиту, у складу са динамиком предвиђеном програмом заштите.

Одељенски старешина подноси извештај Тиму за заштиту права ученика.

О случајевима који захтевају укључивање тима за заштиту (други и трећи ниво) документацију (службене белешке и сви други облици евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) води, чува и анализира за потребе школе психолог или педагог, а изузетно, други члан тима за заштиту кога је одредио директор. Тим подноси извештај директору два пута годишње

Подаци из евиденције су поверљиви - принцип **заштита података о личности.**

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима у поступку заштите детета и ученика, осим ако је на основу закона, а на захтев суда, односно другог надлежног органа обавезан да их достави. Коришћење документације у јавне сврхе мора бити у складу са законом.

УБЛАЖАВАЊЕ И УКИДАЊЕ ИЗРЕЧЕНЕ МЕРЕ

Члан 67

Изречена мера може се ублажити или укинути а оцена из владања поправити на предлог ученика, родитеља или законског заступника, одељенске заједнице или одељенског старешине.

О предлогу одлучује орган школе који је донео одлуку о изрицању мере у првом степену.

Члан 68

Надлежни орган може да усвоји предлог ако утврди да:

1. је изречена мера дала очекиване резултате и да је дошло до позитивне промене у понашању ученика;
2. је у поступку изрицања мере учињен пропуст или примењен општи акт школе на штету ученика – нису узете све олакшавајуће околности у обзир;
3. су утврђене нове чињенице које, да су биле познате у време изрицања мере, би утицале на изрицање блаже мере или би се ученик ослободио одговорности.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 70.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика број 7/19 од 22.01.2015 године.

Председник школског одбора

Миливоје Ђилас

Објављено на огласној табли школе, дана _____ 2018. године